

A photograph of a young child with curly hair, wearing a patterned onesie, looking up at a wooden structure with hanging bells. The image has a dark, slightly grainy texture.

Особливості постановки звуків при ринолалії

autism is a trip

Компенсаторні зміни у функціонуванні м'язової системи

Діти з розщелинами піднебіння часто розвивають компенсаторні зміни у функціонуванні м'язової системи артикуляційного апарату. Ці зміни включають адаптації мімічної мускулатури, зниження життєвої ємкості легень та укорочення фонакційного видиху.

Інші зміни охоплюють недостатню участь губ при виголошенні голосних лабіалізованих, губно-губних, та зубно-губних приголосних, високий підйом кореня мови, зсув кореня язика в задню зону ротової порожнини, та переміщення артикуляційних зон.

Неправильні способи оволодіння звуками

Компенсаторне переміщення зон артикуляції може привести до пошуків зручної артикуляційної ділянки, що в кінцевому результаті утворює неправильні способи оволодіння звуками. Це може стати причиною серйозних розладів звуковимови.

Порушення функції м'якого піднебіння та неповноцінність піднебінного затвора, а також зниження тиску повітря в ротовій порожнині та витік його через носову порожнину, ведуть до стирання протиставленості звуків за ознакою "ротової-носової".

Вплив вродженої ущелини на мовлення

Вроджена ущелина сприяє "міцному пристосуванню", яке включає неправильне становище мови та його кореня. Вільним залишається лише кінчик язика, що може привести до носового відтінку мовлення.

Для нормалізації тембру голосу необхідно опустити корінь язика. Необхідною умовою появи правильного звуку є достатня рівень готовності апарату артикуляції.

Формування правильного мовлення

До операції можна створити передумови формування правильного мовлення. Робота складається з виховання спрямованого ротового видиху разом із одночасним створенням повноцінних артикулем мовленнєвих звуків.

Необхідною умовою успіху є обов'язкове залучення зорового контролю. Головним завданням у підготовчому періоді є організація ротового видиху, тому всі артикуляційні вправи здійснюються без включення голосу.

Підготовка до вимови сонорних звуків

Підготовка апарату артикуляції до вимови сонорних звуків відбувається паралельно з роботою усунення назального відтінку голосу. Розвиток орального праксису відбувається на матеріалі специфічних артикуляційних вправ.

Формування правильного укладу артикуляції звуку \[r\] передбачає проведення артикуляційної гімнастики для звуків, що створюють артикуляційну базу для звуку \[r\], та звуків, що створюють умови для формування спрямованого повітряного струменя.

Масаж органів артикуляції

Починаємо роботу з масажу органів артикуляції, використовуючи віршований супровід, що включає погладжування, розтирання, розминання, вібрацію. Це підвищує еластичність та активність м'язів.

Після масажу для підготовки апарату артикуляції до звуковимови виконуються вправи, як "Вітрило", "Гармошка", "Грибок і гармошка", "Часики", Гра "Коника", "Машина". Виробленню повітряного струменя сприяють вправи "Погріємо долоні", "Подмухати, як вітерець", "Паровоз", "Насос".

Корекція звуків \[л\] і \[л'\]

Робота з корекції звуків \[л\] і \[л'\] починається з логопедичної зарядки, що включає артикуляційні вправи для мови, масаж мови шпателем, зондами, та "Болтушка мови".

Перехід до постановки звуку вимагає розслаблення язика, виконання поплескувань шпателем, масажу язика губами та зубами, що супроводжується пісенькою. Це сприяє розслабленню та зміцненню м'язів язика.

Вправи для зміцнення м'язів язика

Вправи "Дощик стукає по даху", "Маляр", "Голка", "Гойдалка" та "Коника" сприяють зміцненню м'язів язика та виробленню підйому кінчика язика вгору. Ці вправи підготували артикуляційний апарат до звуковимови.

В результаті вправ ослаблено патологічні прояви в органах артикуляції, збільшено рухливість язика та губ, рухи стали менш обмеженими, м'язи більш розслабленими, зміцнено кінчик язика, опущено його корінь, підвищено чутливість у шкірі верхньої губи.

Підготовка органів артикуляції до вимови сонорів \[p\] та \[p'\]

Робота з підготовки органів артикуляції до вимови сонорів \[p\] та \[p'\] триває – викликанням вібрації під'язикової складки. Звуки \[л\] і \[л'\] поставлені та вводяться у мову.

Вправи та методики, використані для підготовки до вимови сонорних звуків, включають різноманітні артикуляційні та дихальні техніки, що сприяють відновленню та вдосконаленню мовленнєвих функцій.

